

KYTS 1.4 A DADE GRAAVAA - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-mprathamakāṇḍē chaturthaḥ praśnaḥ -
sūtyādinē kartavyā grahāḥ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ ॥ ḥariḥ ōm ॥

ā dādē grāvā-'syaddhvaramākṛ-ddēvēbhyō gambhīramjma- māddhvāra-ṇkṛddhyuttamēnā pāvinēndrāya sōmagm suṣūta-mmadhūmantā-mpayāsvantam vr̄stīvanīmindrāya tvā vr̄traghna indrāya tvā vr̄tratūra indrāya tvā-'bhimātīghna indrāya tvā-"dītyavatā indrāya tvā vīśvadēvyāvatē svātrā-ssthā vr̄tratūro rādhōgūrtā amṛtāsyā patnīstā dēvī-rdēvatrēmam yajña-ndhāttōpāhūtā-ssōmāsyā pibatōpāhūtō yuṣmākagm [yuṣmākām, sōmāḥ pibatū yattē] 1

sōmāḥ pibatū yattē sōma dīvi jyōtīrya-tp̄thīvyām yadūrāvantarīkṣē tēnāsmai yajāmānāyōru rāyā krddhyadhī dātrē vōchō dhiṣāṇē vīḍū satī vīḍayēthā-mūrjā-ndadhāthāmūrjā-mmē dhattā-mmā vāgm̄ hiṁsiṣṭā-mmā mā hiṁsiṣṭā-mprāgapāgudāgadharāktāstvā diśā ā dhāvāntvambā ni śvāra ॥ yattē sōmā-'dābhya-nnāmā jāgīvī tasmai tē sōmā sōmāyā svāhā ॥ 2 ॥

(yuṣmākagg - svara yattē -navā cha) (a. 1)

vāchaspataḥyē pavasva vājin vr̄ṣā vr̄ṣṇo agm̄subhyā-ṇgabhātipūtō dēvō dēvānā-mpāvitramasi yēśā-mbhāgō-'sī tēbhyaśtvā svāṇkṛtō-'sī madhūmatī-rnā iṣāskṛdhī viśvēbhyastvēndriyēbhyō dīvyēbhyāḥ pārthīvēbhyō manāstvā 'stūrvāntarīkṣā-manvīhi svāhā tvā subhava-ssūryāya dēvēbhyaśtvā marīchīpēbhyā ēṣa tē yōnīḥ prāṇāyā tvā ॥ 3 ॥

(vāchah-saptachātvārigm̄sat) (a. 2)

upayāmagṛhītō 'syāntaryāch Cha maghava-npāhi sōmāmuruṣya rāyā-ssamiṣō yajasvā-'ntastē dadhāmī dyāvāpṛthīvī ṣantarūrvāntarīkṣagm sajōṣā dēvairavāraiḥ paraīśchā-'ntaryāmē māghava-nmādayasvā svāṇkṛtō-'sī madhūmatīrnā iṣāskṛdhī viśvēbhyastvēndriyēbhyō dīvyēbhyāḥ pārthīvēbhyō manāstvā-'stūrvāntarīkṣāmanvīhi svāhā tvā subhava-ssūryāya dēvēbhyaḥ stvā marīchīpēbhyā ēṣa tē yōnīrapānāyā tvā ॥ 4 ॥

(dēvēbhyaḥ-sapta cha) (a. 3)

ā vāyō bhūṣa śuchipā upā na-ssāhasrā-ntē niyutō viśvavāra □ upō tē andhō madyāmayāmī yasyā dēva dadhiṣē pūrvapēyām □ upeyāmagṛhītō-'si vāyavē tvēndrāvāyū jmē sūtāḥ □ upā prayōbhīrā gātāmindāvō vāmuṣantī hi □ upeyāmagṛhītō-'sīndravāyubhyā-ntvaiṣa tē yōni-ssajōṣābhīyā-ntvā □ 5 □ (ā vāyō- trichātvārigmśat) (a. 4)

ayaṁ vā-mmitrāvaruṇā sūta-ssomā ṛtāvṛdhā □ mamēdīha śrūtagm havām □ upeyāmagṛhītō-'si mītrāvaruṇābhīyā-ntvaiṣa tē yōnīr-ṛtāyubhyā-ntvā □ 6 □ (ayaṁ vām - ~mvigmśatih) (a. 5)

yā vā-ṅkaśā madhūmaṭyaśvīnā sūnṛtāvatī □ tayā yajña-mmīmikṣatam □ upeyāmagṛhītō-'syāsvibhyā-ntvaiṣa tē yōnīrmāddhvībhīyā-ntvā □ 7 □ (yā vā- maṣṭādāśa) (a. 6)

prātaryujau vi mūchyēthā-maśvīnāvēha gāchChatam □ əsyā sōmāsyā pītayē □ upeyāmagṛhītō-'syāsvibhyā-ntvaiṣa tē yōnīraśvibhyā-ntvā □ 8 □ (prātaryujāvē-kānnavigmśatih) (a. 7)

ayaṁ vēnaśchōdaya-tpṛśñigarbhā jyōtīrjarāyū rajāsō vīmānē □ īmamapāgm sāṅgamē sūryāsyā śisū-nna vīprā mātībhī rīhanti □ upeyāmagṛhītō-'si śaṅḍāya tvaiṣa tē yōnī-rvīratā-mpāhi □ 9 □ (ayaṁ vēnah- pañchāvigmśatih) (a. 8)

ta-mprātnathā pūrvathā vīśvathēmathā jyēṣṭhatāti-mbarhīṣadagm suvārvidā- mpratīchīnām vījanā-ndōhasē gīrā-"śu-ñjayāntāmanu yāsū vārdhāsē □ upeyāmagṛhītō-'si markāya tvaiṣa tē yōnīh prajāh pāhi □ 10 □ (ta-mprātnayā-ṣāṭvigmśatih) (a. 9)

yē dēvā dīvyēkādaśā stha pīthīvīyāmaddhyēkādaśā sthā-'phsūṣadō mahīnaikādaśā stha tē dēvā yajñamīma-ñjūṣaddhva-mupayāmagṛhītō-'syāgrayaṇō-'si svāgrayaṇō jīnvā yajña-ñjīnvā yajñapātimābhi savānā pāhi viṣṇūstvā-mpātū viṣā-ntvā- mpāhīndriyēṇaiṣa tē yōnī-rvīsvēbhīyastvā dēvēbhīyāh □ 11 □ yē dēvā-strichātvārigmśat) (a. 10)

trīgīmśattrayāścha gaṇīnō rujantō divagm rūdrāh pīthīvī-ñchā sachantē □ ēkādaśāsō aphsūṣadā-ssūtagm sōmā-ñjuṣantāgm savānāyā viśvē □ upeyāmagṛhītō -'syāgrayaṇō-'si svāgrayaṇō jīnvā yajña-ñjīnvā yajñapātimābhi savānā pāhi viṣṇūstvā-mpātū viṣā- ntvā-mpāhīndriyēṇaiṣa tē yōnī-rvīsvēbhīyastvā dēvēbhīyāh □ 12 □ (trīgīmśattrayō-dvīchātvārigmśat) (a. 11)

upeyāmagṛhītō-'sīndrāya tvā bṛhadvātē vayāsvata ukthāyuvē yattā indra bṛhadvayāstasmaī tvā viṣṇāvē tvaiṣa tē yōnīindrāya tvōkthāyuvē □ 13 □ (upeyāmagṛhītō-'sīndrāya-dvāvigmśatih) (a. 12)

mūrdhānā-ndīvō ārati-mpṛthīvyā vaiśvānāramṛtāyā jātamagnim □ kavigm samrāja-
matīthi-ñjanānāmāsannā pātrā-ñjanayanta dēvāḥ □ upayāmagṛhītō-'syagnayē tvā
vaiśvānārāyā dhruvō-'si dhruvakṣiti-rdhruvāṇī-ndhruvatāmō-'chyutānā-
machyutākṣittāma ēṣa tē yonīrāgnayē tvā vaiśvānārāyā □ 14 □
(mūrdhānām-pañchātrigṁsat) (a. 13)

madhūśchā mādhāvaścha śukraśchā śuchiśchā nabhāścha
nabhāsyāśchēṣaśchōrjaśchā sahāścha sahāsyāśchā tapāścha tapāsyāśchō-
payāmagṛhītō-'si sāgṛmsarpō-'syagṛhaspātyāyā tvā □ 15 □
(madhūścha-trigṁsat) (a. 14)

indrāgnī ā gātagm sūta-ṅgīrbhi-rnabhō varēnyam □ əsyā pāta-ndhīyēṣitā □
upayāmagṛhītō-'sīndrāgnibhyā-ntvaiṣa tē yonīrindrāgnibhyā-ntvā □ 16 □
(indrāgnī vigṁsatih) (a. 15)

ōmāsaścharṣaṇīdhṛtō viśvē dēvāṣā ā gāta □ dāśvāgṛmsō dāśuṣā-ssūtam □
upayāmagṛhītō-'si viśvēbhyastvā dēvēbhyā ēṣa tē yonī-rviśvēbhyastvā dēvēbhyāḥ □
17 □
(ōmāsō vigṁsatih) (a. 16)

mārutvāntām vṛṣabham vāvṛdhānamakāvāri-ndīvyagm śāsamindrām □
vīśvāśahāmavāsē nūtānāyōgragm sāhōdāmīha tagm hūvēma □ upayāmagṛhītō-'sīndrāya tvā mārutvāta ēṣa tē yonīrindrāya tvā mārutvātē □ 18 □
(mārutvāntāgṁ-ṣatvigṁsatih) (a. 17)

indrā marutva iha pāhī sōmām yathā śāryātē apība-ssūtasyā □ tavā praṇītī tavā śūra
śarmānnā-vīvāsanti kāvayā-ssuyajñāḥ □ upayāmagṛhītō-'sīndrāya tvā mārutvāta ēṣa
tē yonīrindrāya tvā mārutvātē □ 19 □
(indraijkānna trigṁsat) (a. 18)

mārutvāgm indra vṛṣabhō ranāyā pibā sōmāmanuṣvādha-mmadāya □ ā sīñchasva
jātharē maddhvā ūrmi-ntvagm rājā-'si prādivā-ssūtānām □ upayāmagṛhītō-'sīndrāya
tvā mārutvāta ēṣa tē yonīrindrāya tvā mārutvātē □ 20 □
(mārutvānēkānnatrīgṁsat) (a. 19)

māhāgm indrō ya ḥjāsā pārjanyō vṛṣṭīmāgm īva □ stōmaīrvāthsasyā vāvṛdhē □
upayāmagṛhītō-'si mahēndrāyā tvaiṣa tē yonī-rmahēndrāyā tvā □ 21 □
(māhā-nnṛvath - ṣadvigṁsatih) (a. 20)

māhāgm indrō nṛvadā chārṣaṇīprā uṭa dvībarhā amīna-ssahōbhīḥ □
asmatīrīyāgvāvṛdhē vīryāyōruḥ pṛthu-ssukītaḥ kārtṛbhīrbhūt □ upayāmagṛhītō-'si
mahēndrāyā tvaiṣa tē yonī-rmahēndrāyā tvā □ 22 □
(māhā-nnṛvath - ṣadvigṁsatih) (a. 21)

kadā chana starīrasi nēndrā saśhasi dāśuśe ॥ upōpēnnu māghava-nbhūya innu tē dānā-ndēvasyā pṛchyatē ॥ upayāmagṛhītō-'syā-dityēbhyastvā ॥ kadā chana prāyūchChasyubhē ni pāśi janmānī ॥ turīyāditya savāna-nta indriyamā tāsthāvamṛtā-ndīvi ॥ yajñō dēvānā-mpratyēti sūmnāmādityāsō bhavatā mṛdayantāḥ ॥ ā vō 'rvāchī sumāti-rvāvṛtyādāgṛhō-schidyā vārivōvittarā-'sāt ॥ vivāsva ādityaiṣa tē sōmapīthastēnā mandasvā tēnā tṛpya tṛpyāsmā tē vāya-ntārpayitārō yā dīvyā vr̄st̄istayā tvā śrīnāmi ॥ 23 ॥

(vāh- saptavigmśatiḥ) (a. 22)

vāmamādya sāvitarvāmamū svō dīvēdīvē vāmamāsmabhyagmī sāvīḥ ॥ vāmasya hi kṣayāsya dēvā bhūrērayā dhīyā vāmābhājā-ssyāma ॥ upayāmagṛhītō-'si dēvāyā tvā savītrē ॥ 24 ॥

(vāmām-chatúrvigmśatiḥ) (a. 23)

adābdhēbhi-ssavitaḥ pāyubhīṣṭvagmī śivēbhīradya parīpāhi nō gayām ॥ hirānyajihvā-ssuvītāya navyāsē rakṣā mākīrnō aghāsagmīsa īsata ॥ upayāmagṛhītō-'si dēvāyā tvā savītrē ॥ 25 ॥

(adābdhēbhi-striyōvigmśatiḥ) (a. 24)

hirānyapāṇīmūtayē savītāramupā hvayē ॥ sa chēttā dēvatā paḍam ॥ upayāmagṛhītō-'si dēvāyā tvā savītrē ॥ 26 ॥

(hirānyapāṇīm-chatúrdaśa) (a. 25)

sūśarmā-'si supratiṣṭhānō bṛhadukṣē namā ēṣa tē yōnī-rviśvēbhyastvā dēvēbhyāḥ ॥ 27 ॥

(sūśarmā-dvādāśa) (a. 26)

bṛhāspatīsutasya ta indō indriyāvātāḥ patnīvantā-ṅgrahā-ṅgrhṇāmyagnā(3)i patnīvā(3) ssajūrdēvēnā tvaṣṭrā sōmā-mpibā svāhā ॥ 28 ॥

(bṛhāspatīsutasya-pañchādaśa) (a. 27)

harīrasi hāriyōjānō haryō-ssthātā vajrāsya bhārtā pṛśnēḥ pṛetā tasyā tē dēva sōmēṣṭayājuṣa-sstūtastōmasya śāstōkthāsyā harīvantā-ṅgrahā-ṅgrhṇāmi harī-ssthā haryōrdhānā-ssāhasōmā indrāyā svāhā ॥ 29 ॥

(harīrasi-ṣadvigmśatiḥ) (a. 28)

agnā āyūgmīsi pavasā ā sūvōrjāmiṣā-ñcha nah ॥ ārē bādhasva dūchChunām ॥ upayāmagṛhītō-'syagnayē tvā tējāsvata ēṣa tē yōnīragnayē tvā tējāsvatē ॥ 30 ॥

(agnā āyūgmīsi-trayōvigmśatiḥ) (a. 29)

uttīṣṭhānōjāsā saha pītvā śiprē avēpayah ॥ sōmāmindra chāmū sūtam ॥ upayāmagṛhītō-'sīndrāyā tvaujāsvata ēṣa tē yōnīindrāyā tvaujāsvatē ॥ 31 ॥

(uttīṣṭhānēkāvigmśatiḥ) (a. 30)

tāraṇī-rvīśvadārśatō jyōtiṣkṛdāsi sūrya □ viśvamā bhāsi rōchānam □ upeyāmagṛhitō-
'sī sūryāya tvā bhrājāsvata ēṣa tē yonī-ssūryāya tvā bhrājāsvatē □ 32 □
(tāraṇī-rvīgṛmśatih) (a. 31)

ā pyāyasva madintamā sōmā viśvābhi-rūtibhīḥ □ bhavā na-ssāprathāstamah □ 33 □
(ā pyāyasvā-nāvā) (a. 32)

īyusṭē yē pūrvātarāmapāśyan vyūchChantīmuṣasā-mmartyāsaḥ □ əsmābhīrū nu
prātiṣchakṣyā-'bhūdō tē yāntī yē āpārīṣu paśyān □ 34 □
(īyu-rēkānnavigmśatih) (a. 33)

jyōtiṣmatī-ntvā sādayāmi jyōtiṣkṛtā-ntvā sādayāmi jyōtiṣvidā-ntvā sādayāmī bhāsvatī-
ntvā sādayāmī jvalāntī-ntvā sādayāmi mālābhavāntī-ntvā sādayāmī dīpyāmānā-
ntvā sādayāmī rōchāmānā-ntvā sādayāmyajāsrā-ntvā sādayāmi bṛhajjyōtiṣa-ntvā
sādayāmi bōdhayāntī-ntvā sādayāmī jāgratī-ntvā sādayāmi □ 35 □
(jyōtiṣmatīgṛm-ṣaṭtrigṛmśat) (a. 34)

prāyāsāyā svāhā "yāsāyā svāhā viyāsāyā svāhā samyāsāyā svāhōdyāsāyā svāhā-
'vayāsāyā svāhā śūchē svāhā sōkāyā svāhā tapyatvai svāhā tapatē svāhā
brahmahātyāyai svāhā sarvāsmāj svāhā □ 36 □
(prāyāsāyā-chatūrvigṛmśatih) (a. 35)

chittagṛm sāntānēnā bhāvam yāknā rūdra-ntanīmnā paśupatīgg sthūlahṛdayēnāgnigṛm
hṛdayēna rūdram lōhitēna śārva-mmatāsnābhyā-mmahādēva-
māntahpārśvēnauṣṭhāhanagṛ śīṅgīnikōśyābhyām □ 37 □
(chittā-māṣṭādāśa) (a. 36)

ā tīṣṭha vṛtraha-nrathām yuktā tē brahmāṇā harī □ ərvāchīnāgṛm su tē manō grāvā
kr̄ṇōtu vagnunā □ upeyāmagṛhitō-'sīndrāya tvā sōḍāśinā ēṣa tē yonīrindrāya tvā
sōḍāśinē □ 38 □
(ā tīṣṭā-ṣaṭvīgṛmśatih) (a. 37)

indramiddharī vahatō-prātidhṛṣṭāśavasā-mṛṣīṇā-ñcha stutīrupā yajñā-ñcha
mānūṣāṇām □ upeyāmagṛhitō-'sīndrāya tvā sōḍāśinā ēṣa tē yonīrindrāya tvā sōḍāśinē
□ 39 □
(indrāmit-trayōvīgṛmśatih) (a. 38)

asāvi sōmā indra tē śavīṣṭha dhṛṣṇāvā gāhi □ ā tvā prṇaktvindriyagṛ rajā-ssūryā-nna
raśmibhīḥ □ upeyāmagṛhitō-'sīndrāya tvā sōḍāśinā ēṣa tē yonīrindrāya tvā sōḍāśinē □
40 □
(asāvi-saptavīgṛmśatih) (a. 39)

sarvāsyā pratiśīvārī bhūmīstvōpastha ā-'dhīta □ syōnā-'smāi suṣadā bhavā yachChā-'smāi śarmā saprathāḥ □ upeyāmagṛhītō-'sīndrāya tvā śōḍaśinā ēṣa tē yōñirindrāya tvā śōḍaśinē □ 41 □
(sarvāsyā ṣaḍvigm̄śatiḥ) (a. 40)

māhāgm̄ īndrō vajrābāhu-śśōḍaśī śarmā yachChatu □ svāsti nō māghavā karōtu hantū pāpmāṇam̄ yō-'smā-ndvēṣṭi □ upeyāmagṛhītō-'sīndrāya tvā śōḍaśinā ēṣa tē yōñirindrāya tvā śōḍaśinē □ 42 □
(māhān-ṣaḍvigm̄śatiḥ) (a. 41)

sajōṣā īndra sagāṇō mārudbhī-ssōmā-mpiba vṛtrahañChūra vīdvān □ jahi śatrūḡm̄ rapā mṛdhō nudāsvā-'thābhāya-ñkṛnuhi vīśvatō naḥ □ upeyāmagṛhītō-'sīndrāya tvā śōḍaśinā ēṣa tē yōñirindrāya tvā śōḍaśinē □ 43 □
(sajōṣāḥ-triḡm̄śat) (a. 42)

udu tya-ñjātavēdasa-ndēvam̄ vāhanti kētavāḥ □ dṛsē viśvāya sūryām □ c̄hītra-ndēvānā-mudāgādanīkā-ñchakṣū-rmītrasyā varūṇasyā-'gnēḥ □ ā-'prā dyāvāpṛthīvī antarīkṣaḡm̄ sūryā ātmā jagātastāsthūṣāścha □ agnē nayā supathā rāyē ăsmān. viśvāni dēva vayunāni vīdvān □ yuyōddhyāsma-jjūhurāṇa mēnō bhūyīṣṭhā-ntē namāuktīm̄ vidhēma □ divā-ṅgachChā suvāḥ pata rūpēṇā [rūpēṇā, vō rūpamābhyaimi vayāsā vayāḥ □] □ 44 □

vō rūpamābhyaimi vayāsā vayāḥ □ tūthō vō vīśvavēdā vi bhājatu varṣīṣṭhē adhī nākē □ ētattē agnē rādhā aitī sōmāchyutā-ntanmītrasyā pāthā nāyartasyā pāthā prētā chāndradākṣīṇā yajñasyā pāthā sūvitā nāyāntī-rbrāhmaṇamādyā rāddhyāsāmṛśīmārṣēya-mpītīmantā-mpaitīrmatyagm̄ sūdhātūdakṣīṇām̄ vi suvāḥ paśya vyāntarīkṣam̄ yatāsva sadāsyāi rāsmaddātrā dēvātrā gāchChata madhūmatīḥ pradātāramā vīśatā-'nāvahāyā-'smā-ndēvayānēna pāthētā sūkṛtām̄ lōkē sīdata tannā-ssaggskṛtam̄ □ 45 □
(rūpēṇā-sadāsyāi-rāṣṭādāśa cha) (a. 43)

dhātā rāti-ssāvitēda-ñjūṣantā-mprajāpāti-rnidhipatīrnō agnīḥ □ tvaṣṭā viṣṇuh̄ prajayā sagmrarāṇō yajāmānāyā dravīṇa-ndadhātu □ samīndra nō manāsā nēṣī gōbhī-ssagm̄ sūribhīrmaghavān-thsagg svāstyā □ sa-mbrahmāṇā dēvakītām̄ yadasti sa-ndēvānāḡm̄ sumātyā yajñiyānām̄ □ sam̄ varchāsā payāsā sa-ntānūbhī-ragānmaḥī manāsā sagm̄ śīvēnā □ tvaṣṭā nō atrā varīvāḥ kṛṇō- [varīvāḥ kṛṇōtu, anū mārṣtu] 46

tvanū mārṣtu tānūvō yadvilīṣṭam̄ □ yadādyā tvā prayāti yajñē ăsmīnnagnē hōtāramavṛṇīmahīha □ ṛdhāgāyādṛdhāgūtā-'śāmiṣṭhāḥ prajānan. yajñamupā yāhi vīdvān □ svāgā vō dēvā-ssadānamakarmā ya ājagma savānēda-ñjūṣāṇāḥ □ jākṣīvāgmsāḥ papīvāgmsāścha viśvē-'smē dhātta vasavō vasūni □ yānā-'vāha uśatō dēva dēvā-ntā- [dēvā-ntān, prērāyā svē agnē sādhasthē □] 47

nprērāya svē āgnē sādhasthē □ vahāmānā bharāmānā hāvīgṁsi vasū-ñgharma-ndivāmā tīśthātānū □ yajñā yajñā-ñgachCha yajñapāti-ñgachCha svām yōni-ñgachCha svāhaiṣa tē yajñō yajñapatē sāhasūktavāka-ssuvīra-ssvāhā dēvā gātuvidō gātum vīttvā gātumīta manāsaspata jma-nnō dēva dēvēṣu yajñagg svāhā vāchi svāhā vātē dhāh □ 48 □

(kr̄ṇōtū-tānā-śtāchātvārigmśachcha) (a. 44)

urugm hi rājā varūṇāśchākāra sūryāya panthā-manvētavā ú □ əpadē pādā pratīdhātavē-'karūtā-'pāvaktā hṛdayāvidhāśchit □ śāta-ntē rāja-nbhīṣajā-ssahasramūrvī gāmbhīrā sūmatiṣṭē astu □ bādhāsvā dvēṣō nir-ṛti-mparāchaiḥ kr̄ta-ñchidēnāḥ pra mūmugddhyasmat □ əbhiṣṭhitō varūṇasya pāsō-'gnēranīkamapa ā vīvēśa □ apānnapā-tpratīrakṣānnasuryā-ndamēdamē [ ] 49

sāmidhām yakṣyagnē □ prati tē jīhvā ghṛtamuchchāraṇyē-thsamūdrē tē hṛdayamaphsvāntah □ sa-ntvā viśāntvōśādhī-rūtā-'pō yajñasyā tvā yajñapatē hāvirbhīḥ □ sūktavākē nāmōvākē vīdhēmā-'vābhṛtha nichāṅkuṇa nichērurāsi nichāṅkuṇā-'vā dēvai-rdēvakṛtamēnō-'yāḍavā martyai-rmartyākṛtamūrōrā nō dēva riṣaspāhi sumitrā nā āpa ḥosādhaya- [ḥosādhayaḥ, sāntu durmītrāstasmai] 50

ssantu durmītrāstasmai bhūyāsū-ryō-'smā-ndvēṣṭi ya-ñchā vāya-ndviṣmō dēvīrāpa ēṣa vō garbhāstam vā-ssuprītagm subhṛta-makarma dēvēṣu na-ssukṛtō brūtā-tpratīyutō varūṇasya pāśaḥ pratyāstō varūṇasya pāśa ēdhō-'syēdhiṣīmahī sāmidāsi tējō-'si tējō mayī dhēhyapō anvāchāriṣagm rasēnā samāśrkṣmahi □ payāsvāgm agnā ā 'gāma-nta-mmā sagm sījā varchāsā □ 51 □

(damēdamā-ḥosādhaya- ā-ṣāṭchā) (a. 45)

yastvā hṛdā kīriṇā manyāmānō 'mārtya-mmartyō jōhāvīmi □ jātāvēdō yaśō əsmāsū dhēhi prajābhīragnē amṛtatvamāśyām □ yasmaj tvagm sūkṛtē jātavēdā u lōkamāgnē kr̄navā-ssyōnam □ əśvinagm sa pūtrīnām vīravānta-ñgōmāntagm rāyi-nnāśatē svāsti □ tvē su pūtra śavāsō-'vītrān kāmākātayah □ na tvāmīndrātī richyatē □ үkthaūkthē sōmā indrā-mmamāda nīthēnīthē maḡhavānagm [maḡhavānagm, sūtāsāḥ □] 52

sūtāsāḥ □ yadīgm sābādhāḥ pītarā-nna pūtrā-ssāmānadākṣā avāsē havāntē □ agnē rasēnā tējāsā jātāvēdō vi rōchasē □ rākṣōhā-'mīvāchātānah □ əpō anvāchāriṣagm rasēnā samāśrkṣmahi □ payāsvāgm agnā ā-'gāma-nta-mmā sagm sījā varchāsā □ vasū-rvasūpatīr hikāmasyāgnē vībhāvāsuḥ □ syāmā tē sumatāvapī □ tvāmāgnē vasūpatīm vasūnāmābhi pra māndē [pra māndē, əddhvārēṣu rājann □] 53

addhvārēṣu rājann □ tvayā vājām vājayantō jayēmā-'bhiṣyāma pṛthsūtī-rmartyānām □ tvāmāgnē vājāsātāmām viprā vardhantī suṣtūtam □ sa nō rāsva sūvīryām □ əya-nnō agnirvarīvah kr̄ṇōtvāya-mmṛdhāḥ pūra ētu prabhīndann □ əyagm śatrūmjayatu jarhīṣānō-'yam vājā-ñjayatū vājāsātāu □ agnīnā-'gni-ssamīddhyatē kāvi-rgr̄hapātī-

ryuvāḥ ḥavyavād-juhvāsyah त्वग्ग ह्याग्ने अग्निना विप्रो विप्रेणा सन्धसता सक्षात् सक्षात् समिद्धयसे उदाग्ने शुचायास्तवा, वि ज्योतिषा ५४ (मङ्गवानमं-मन्दे-ह्याग्ने-चतुर्दाशा च) (a. 46)

(ā dādē-vāchaspata-ya-upayāmagṛhitō-'syā vāyō -ayam vām - ~myā vām-prātaryujā-vayan-tam -~myē dēvā-strigṁśa-dūpayāmagṛhitō-'si-mūrdhānam-madhuśchē-ndrāgnī; ūmāsō-marutvānta-mindrā marutvō-marutvān- māhā-nmāhānnu-vat-kādā-vāma-madābdhēbhīr hirānyapāṇigm-suśarmā-bṛhaspati sutasya - harīasya-gnā-uttishthān-taraṇi- rāpyāyasvē-yuṣṭē yē-jyotiṣmatīm-prayāsāyā-chitta-mātiṣṭhē-ndra-masāvi-sarvāsyā-māhān-thsajōṣā-udutyam-dhātō-rugm hi-ya-stvā ṣaṭchātvārigmśat)

(vācha prāṇāyā tvā उपयामगृहितो-'स्यापानायां त्वा आ वायो वायवेऽसजोषाभ्यान्त्वा अयमित्यायुभ्यान्त्वा या वामाश्विभ्यान्त्वा ममाद्धविभ्यान्त्वा अप्रातर्युजावाश्विभ्यान्त्वा माश्विभ्यान्त्वा अयग्म शांदाया विरातां-मपाहि ता-म्मर्काया प्रजाह पाहि ये देवां स्त्रिग्मसदाग्रायान्तो-'सि विश्वेभ्यास्तवा देवेभ्याह उपयामगृहितो-'सिन्द्राया त्वोक्थायुवे मूर्धानामग्नये त्वा वाईवानारायां माधुश्चा सग्मं सर्पो-'सि इन्द्राग्नी इन्द्राग्निभ्यान्त्वा ओमासो विश्वेभ्यास्तवा देवेभ्याह मरुत्वा-न्तान्त्रिन्द्राया त्वा मरुत्वाते माहान्द्वे माहेन्द्रायां त्वा कादा चानां-दित्येभ्यास्तवा कादा चाना स्तारी-र्विवास्वा अदित्या इन्द्राग्म शुचिरपाह वामान्त्रिन्देवायां त्वा सवित्रे सुशर्मा-'सि विश्वेभ्यास्तवा देवेभ्याह ब्रह्मस्ति-सुताया त्वाष्ट्रां सोमा-म्पिबा श्वाहा हरीरासि साहसोमा इन्द्राया श्वाहा अग्ना आयुग्षाग्नये त्वा तेजास्तवे उत्तिष्ठानन्द्राया त्वावृजास्तवे तराणि-स्सुर्याया त्वा भ्रजास्तवे आ तिष्ठाद्याश्शातिन्द्राया त्वा शोदाशिने उदु त्या-न्नचित्रम् अग्ने नया दिवा-न्गच्छा उरुमायुष्टे यद्देवा मुमुक्षु अग्नाविष्णु सुक्रतु मुमुक्षु तम् परा वा पान्क्त्याह देवा वा ये देवाह पान्क्त्यो परा वा सा वाचाम् भुमिर्व्यात्र्ष्यान् प्रजापति-र्व्याक्षुद्ध्यान् भुमिरादिया वा अग्निहोत्रमादित्यो वा भुमि-र्लेका-स्सलेकाह विष्णुरुदुत्तमम् अन्नापते पुनास्वा-दित्याह उरुग्मं सग्मं स्त्रिया वर्चासा यस्त्वा सुष्टुतम् त्वामाग्ने युक्ष्वा हि सुष्टुतिम् त्वामाग्ने विचार्षणे यत्वा वि रोचासे)

(ā dādē-ye dēvā-māhā-nuttiṣṭhan-thsarvāsyā-santu durmitrā-śchatuṣpañchāśat)

(ā dādē, vi jyotiṣā)

- हरीह ओम
- कृष्णा यजुर्वेदीया तैत्तिरीया सम्हिताया-मप्रथमाकांडे चतुर्थहा प्रासना-समाप्तह